

Štev. 12.

V Mariboru 19. marca 1891.

Tečaj XXV.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četr leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pobirki iz drž. volitev.

II. Kedar gre za volitve v drž. zbor, ima volilna skupina Maribor troje volišč, v Mariboru za okraja desni in levi breg Drave, potem za okraj Slov. Bistrica in za okraja Slov. Gradec in Marenberg, ter za okraj Konjice. Vrši se torej volitev v Mariboru za prve tri okraje, v Konjicah pa za ta okraj in v Slov. Gradci za okraj Slovenjegraški in Marenberški. Vsi skupaj pa volijo enega poslanca v drž. zbor. Letos so izvolili g. Fr. Robiča, c. kr. okr. šolskega nadzornika v Mariboru in to s toliko večino glasov, kakor še dosehmal pri nobeni volitvi. Veselje nad to volitvijo pa je tudi bilo veliko na vseh treh voliščih. Na volišči v Mariboru je dobil g. Robič iz okraja desni breg Drave 33 in njegov nasprotnik 26 glasov, iz okraja levi breg Drave g. Robič 44, dr. Schmiderer 34 glasov in iz okraja Slov. Bistrice g. Robič 54, g. dr. Schmiderer pa 11 glasov. Na volišči v Konjicah je dobil g. Robič 53, nasprotnik pa eden glas. Na volišči v Slov. Gradci je glasovalo 61 za g. Robiča, 8 pa zoper njega. To je bila v resnici vesela zmaga, kajti nemškutarjev imamo v tej skupini še veliko, največ so oni taki iz nevednosti, nekaj pa jih je že tudi okuženih in to tem bolj, čem bližje so mesta Maribor in pa trga Marenberg, drugod je nemškutarija le hči velike nevednosti. Kakor kaže število naših glasov, nosili so se volilci najlepše v Konjicah, manj pa v Mariboru in čez vse veselo v Slov. Gradci, kjer še doslej ni bilo tako. O tej volitvi nam piše volilec g. F. z Ribnice tako-le:

Izid volitve v državnemu zboru v Slovenjem Gradec obnesel se je nenavadno dobro za našo narodno stvar, za koji treba zahvaliti v prvi vrsti preč. našo duhovščino Slovenjegraškega okraja. Ona si je prizadjala dokaj truda in naporov, da so volilci Slovenjegraškega okraja stali kakor jeden mož za g. Robiča. Slava jim! Tudi Marenberški okraj, poslavši svoje volilce v

Slov. Gradec, pokazal je letos prvokrat pravo svoje slovensko lice, kajti izmed 35 volilcev tega okraja, jih je samó 8 glasovalo za nasprotnega kandidata. Kar se tiče teh 8 glasov, sme se reči, da so to le pangermanski ostanki davne garde, in od njih se pričakuje, da jih že pri bližnji volitvi odnesejo za vselej Dravski valovi. Torej vsa čast tudi neustrašenim volilcem Marenberškega okraja, ki so stali krepko za narodnega kandidata, priročenega od Slovenskega društva, katero pridobiva na Slovence tukaj zmiraj večji upliv. Pa saj je Slovencem tukaj na meji take trdnjave tudi najbolj treba. Slava vsem!

Pridajmo sedaj temu dopisu koj one slov. može, ki so glasovali za g. Robiča ter jih zapíšimo v zlate knjige, našim potomcem v častni spomin. Ti-le gg. stojijo iz okraja Slov. Gradec v naši zlati knjigi: Peter Arib iz Starega trga, Miha Breznik z Vrhov, Val. Fišer od sv. Martina, Jak. Glinšek iz Galave buke, Fr. Grobelnik iz Sv. Miklavža, Janez Gumbolt iz sv. Vida, Fr. Klavžar iz Št. Ilja, Fr. Klepač iz Razbora, Fil. Kristan z Lehna, Fr. Lebar iz Št. Vida, Janez Lesičnik iz Selovca, Ant. Ostrožnik iz Pameč, J. Pečolar z Léhna, Jak. Pernat iz Otiča, Janez Plivnik iz Galave buke, Luk. Rogič iz Pameč, Jurij Potočnik iz Razbora, Fr. Pučnik iz Šmartina, Jak. Ravter iz Št. Ilja, Greg. Rubin iz Otiča, Jan. Rogina iz Podgorja, Jurij Rogina iz Podgorja, Jan. Sovič iz Mislinja, Fr. Vavken iz Šmartina, Simon Vodnik iz Št. Janža, Ivan Vrezovnik iz Sela, Fr. Verčkovnik iz Podgorja, Alb. Verdnik iz Šmiklavžu, Fr. Vivod in Janez Vivod iz Mislinja.

Iz okraja Marenberg pa so ti-le gg.: Jurij Žmavec, Miha Milchberger, Jarnej Kolečnik in Jan. Vezjak z Remšnika. J. Pahernik iz Vuhreda, Fr. Slavič in Fr. Mravljak od sv. Antonia. Alojzij Grubelnik, Jožef Grubelnik in Janez Urm iz Janži-

vrha. Franc Hrastel, Filip Streicher, Jože Miklavec in Ed. Piuc z Ribnice. J. Mörtz iz Tolst. vrha, Sim. Ternik in Al. Bernhard iz Št. Janža. Peter Mravljak in Luka Blumer iz Primona, Jurij Uraživnik iz Št. Janža, Val. Polen in Janez Gaberšek iz Št. Vida. Fr. Sagmeister in Jože Lavko iz Tribunj-Ant. Enci in Jos. Sekolovnik iz Pernic. — V črni knjigi pa stojé iz teh okrajev Fr. Dietinger in Fr. Hrastnik iz Brezna; Janez Ferk in Franc Jamež iz Dola. Fr. Pičury iz Dobrove. Tom. Köblin Peruš iz Primona ter Peter Rosman iz Sobote. Ne bode nam treba pristaviti še česa k temu. Zlata in črna knjiga poveste za dosti jasno hvalo, pa tudi grajo volilcev.

Vrlemu kmetu v spomin.

(Konec.)

Delovanje njihovo nam pač jasno priča, koliko dobrega zamore storiti en sam mož, ako je za svojo stvar dovolje navdušen in vnet, ter v svojem delovanji dovolje pogumen in stanoviten. Žato pa tudi rečemo, da zasluzijo blagi pokojnik radi svoje vstrajnosti in trudoljubnosti v težavnem našem narodnem delu naše največje hvaležnosti in mi bi samo žeeli, da bi njihov krepák duh vedno bival in ostal med nami, da bi nas neprestano budil in klical na narodno delo ter nas vedno bolj utrjeval v narodni zavesti, v iskreni ljubezni do naše domovine, kakor tudi v svetem prepričanji, da pravična stvar mora končno zmagati in naj se ji stavijo še tolike ovire. Zato pa nam ostanejo pokojni oče Urbanc nepozabljeni in kedar se bode govorilo o možeh, ki so tukaj pri nas v boju za naše narodne pravice stali v prvih vrstah, takrat se bode tudi z največjo častjo in spoštovanjem imenovalo njih ime.

Bog nam daj še mnogo takih mož za narod, pa tudi takih skrbnih staršev svojih otrok. Radi svoje poštenosti in izglednega razumnega gospodarstva so uživali pokojni oče povsod največje spoštovanje. Njihovi občani so to tudi očitno pripoznali izvolivši si jih županom in obč. odbornikom, koji častni opravili so dolgih let opravliali, točno in vestno v blagor in prid svoje občine. Kako spoštovani da so bili pokojnik v celem našem okraju in drugod, to je tudi pokazal njihov pogreb, ki je bil z ozirom radi nenavadno hude zime res sijajen. Da si je bil jako hud mraz, se je pogreba vdeležilo vendar toliko ljudi, da jih mnogo enacega pogreba niti ne pomni. Počivajte toraj v miru, blagi vrli oče, in uživajte sad svojega truda, nam vsem drugim pa bodite trajni izgled pravega rodoljubja, delavnega in plodonosnega življenja!

J. L.

Gospodarske stvari.

O sajenji dreves.

Večkrat smo v teh listih govorili o tem, kako se naj sadí drevje; ne zdi se nam torej pa potreba, naj še pišemo iz nova o tej reči. To še pa posebej zato ne, ker se to ležje počaže, kakor popiše. Vsled tega se nihče sajenja ne nauči samo iz knjige, ampak iz vaje, v tem najprej in najbolje, ako vidi druge saditi, ki to znajo prav in z ozirom na drevesce pa tudi na zemljišče, kjer se sadi.

Na eno pa se nam zdi potrebno, da počemo, na to, če se drevesce ne prime, če ne požene, da-si se je prav vsadilo. Kaj je tega krivo? Ali se da drevescu še pomoči? Da se, kakor pravimo, drevesce ne prime, tega je v časih krivo to, da se je vsadilo drevesce že v mrazu, v zmrzlo zemljo. Večkrat pa je krivo temu, da drevesce ne požene, to, ker se je vsadilo pozno, že globlje v spomladji ter se je drevesce že več ali manj izsušilo na vozu.

Ako se ti izgodi tako nevolja, izkoplji drevesce iz zemlje ter mu prireži koreninje z ostrim nožem, toda prireži mu ga tako, da pride prereza dol, na ravnost na prst v luknji, v katero pride drevesce. Predno pa ga vsadiš na novo, položi ga za nekaj ur v vodo in tako ga vsadi na novo, na prejšnje mesto. Sedaj ti raste gotovo in to tem bolje, če si pomazal drevescu deblo in veje z zmesjo iz ilovice in apna. Ta maža brani drevesce, da se voda ne izgubi tako hitro iz njega. Okoli drevesca pa je dobro, če se razpoloži nekaj kratkega, dobro vdelenega gnoja. Le-ta drži mokroto v prsti in zato se ti sedaj gotovo prime drevesce in lepo raste, če že ni bilo postal popolnem suho.

Sejmovi. Dne 20. marca pri sv. Barbari v Halozah, v Studencih pri Mariboru, v Arveži, v Braslovčah, v Oplotnici, v Stradnu, v Zibiki, v Slov. Bistrici, na Bregu v Ptiji (za svinje). Dne 22. marca v Šentilji v slov. gor. Dne 23. marca v Kamnici in v Sevnici. Dne 24. marca pri sv. Križi tik Slatine.

Dopisi.

Iz Vodranec. (O bramb.) V Središči je že nekaj let pričkanje zaradi stavljenja novega šolskega poslopja; in to pričkanje bilo je večinoma povod razporu med čestito duhovščino in nekimi tržani. Celo po časnikih ste se pikali obe stranki, a slišal sem na večih mestih od gospodov duhovnikov, da ste se s tem medsebojnim pikanjem le obe smešili. Središčani so dobili dovoljenje, da se postavi novo šolsko poslopje na Središčih tratah in to zbog tega, ker so o pravem času vedeli prijeti za pravi zvo-

nec. Se ve, da so na to delali, vsaj nekateri, gledajoč na svojo korist, polepšanje trga je bil le izgovor. Grabljeni, kateri so kupili posestvo, na katerem so namerjali staviti novo šolsko poslopje, mislili so, da so že na konji, a njim je spodletelo. Grabljeni so se poprej norčevali iz Središčanov, rekši, da nimajo župne cerkve ni šole, akoprem so „purgarji“, a sedaj jim Središčani povračajo itd. v časopisu, ki sicer tukaj ni razširjen, a njegov dopisnik je s svojimi pomagači dal naročiti več listov tretje številke „Brusa“, ki so bili razposlani tudi našim nasprotnikom. Čemu ta potrata? Ne bi li se lehko ta denar obrnil za kako boljo stvar? V omenjeni številki so priobčeni telegrami iz Središča in jeden iz Grab, žaleč č. g. župnika v Središči in občino Grabe. Nekateri Grabljeni, Obrežanci, Šalovčani in celo Središčani so mislili in javno govorili, a mislico in govorijo še sedaj, da sem jaz sestavitelj teh telegramov; njim pa moram tedaj odločno reči, da je to le sumničenje. Jaz že nisem leto dni razen dvoje, troje pesmi poslal nikakega dopisa v noben časopis. Tudi nisem bil nikoli sodelavec kakega šaljivega lista. Ko je „Brus“ začel izhajati, poslal sem njegovemu uredništvu „Magjarsko himno“, v kateri sem poskusil osmešiti magjarsko predpravnost in nadutost, toda stvari uredništvo „Brusovo“ ni hotelo v svojem listu priobčiti, akoprem je imela bolji namen, kakor omenjeni telegrami, ki budé le krajno zanimanje, dražeč živce pojedincev, a ostali čitajoči svet slovenski ne briga se za-nje. Jaz imam mnogo znancev in tudi prijateljev med gospodi duhovniki Lavantinske vladikovine in sam č. g. župnik Venedig mi je že knjige posojeval. Lepa bi bila nehvaležnost, ako bi ga grdl in smešil z umazanimi telegrami. Tako podla duša pa nisem, ker kaj takega ne pristuje naobraženemu človeku.

B. Fl.

Iz Žalca. Pri nas vršila se je volitev mest in trgov po navadi prav mirno in zajemno. Od 49 glasov oddalo se jih je 43 za našega poslanca g. dr. Seranca, in 1 za framasona dr. Foreggerja, in ta njegovi častitelj ni nihče drugi, kakor od vlade tukaj nastavljeni in od tukajšnjih davkoplačilcev plačani g. c. kr. inženir Vilhelm Butta, rodom Čeh. No, vsled tega glasa se Žalec še ne bode ponemčil, potujčil. Žalčani prave korenine stojijo, kakor siva skala, za vero, dom in cesarja. Ostalih pet glasov pa se je zgubilo. Naša krasna Savinjska dolina je pač pokazala, da ni le samo najkrasnejša dolina mile naše domovine, ampak da so njeni prosti gospodarji zavedni, vrli, neustrašeni Slovenci, kojim je mar, da naša skupna domovina Avstrija kot taka tudi obstoji. Z 224 glasovi volili so vrli tržani Žalec, Vransko, Mozirje, Ljubno in Gornjigrad vrlega narodnjaka g. dr. Srneca. a e 8 izvržencev, samih tujih privandravcev gla-

sovalo je v celi Savinjski dolini za framasona in nad bodočnostjo Avstrije obupajočega dr. Foreggerja. Čast in slava vrlim zavednim volilcem trgov krasne Savinjske doline, živel!

Iz Vranskega. (Slava.) Dne 9. marca smo imeli volitev za državni zbor. Izmed 49 volicev nas je prišlo 47 na volišče in glasovalo jih je za dr. Seranca 43, za Foreggerja 4. Pri predzadnji volitvi pa smo imeli 27 slovenskih 12 pa nasprotnih glasov; vse to kaj jasno kaže, da se Vransko zelo probuja in napreduje, kajti od 27 prišli smo na 43, nasprotniki pa so padli od 12 na 4. Vransi posestniki so s tem celemu svetu pokazali, da so verni katoličanje, pa tudi zvesti sinovi svoje mile domovine, katero spoštujejo. Vaše vrlo obnašanje, vaše versko in narodno prepičanje, katero ste pri tej volitvi očitno, brez strahu in s ponosom pokazali, vam bodi v slavo in tolažbo, da ste storili svojo sveto dolžnost, domovini slovenski pa bodi v čast! Prepričali ste se, da je v slogi moč in gotova zmaga. In ako vas prihodnjič zopet pôkliče glas presvitlega cesarja na volišče, ne dajte se begati, pridite zopet tako v obilnem številu in gotova je naša zmaga, kajti številke dovolj jasno govorijo. Živio vrli, zavedni slovenski volilci!

Iz Porečja. (Dež za solnceem) mora biti, za veseljem žalost priti! Tako se je godilo veselim svatom dne 3. februarija t. l. v Pongercih. Po dvodnevnom veseljevanju smo se namreč napotili svatje z nevesto proti njenemu prihodnjemu domu, v Šentlovrenc. Lahko razumljivo bode ti, čitatelj, da je presladka vinska kapljica oživila vsa srca do krika in petja in da je to še močno podpiralo glasno sviranje spretnih godcev, ko je skrbna mati objemala preljubega srčka — nevesto. Konjiči jednačstih sanij žvengljali so z nami in s predragim zakladom urnim skokom od veselišča, kakor bi vedeli, da se ne bode pustilo ob določenem času dojti v obljudljeno deželo. In res je bilo tako. Ko prikrikamo na konci vasi Pongerc, že nas ustavi hudobija ondotnih fantalinov, na kar pa brž prihité možje, ki nam osvobodijo pot. Neda bi se kdo kaj hudega nadejal, vlekli so nas rezgetajoči konjiči do cerkve. In tukaj, kaj si misliš, predragi čitatelj, kdo nas je sprejel? Na videz bila bi peklenška drhal, a bili so le brezverni ponočnjaki iz Jablanj. Ta drhal pregla je čez javno cesto železne verige in se oborožila s teležniki, vilami, krampi in koli, prav tako, kakor bi čakali kruto zverino. „Šest goldinarjev dajte nam, saj nas pač ni ničesar sram, če damo tudi bat na bat, a šest goldinarjev nam morate dat.“ Tako je tirjala in si mislila ta brezvrna drhal od nas. Se ve, da je nastal prepir in krik, ki je trajal čez en uro in je končal z močnim udarcem, kojega je dobil naš pošten svat s teležnikom čez glaso. Kipeča

kri nam je odvzela pogum in morali smo nazaj, nazaj v ravninski raj. Še le drugi dan se nam je posrečilo priti z nevesto tja, kamor smo bili namenjeni. Ti pa predragi čitatelj, pomni si dobro od taistih fantalinov: Jablančani so, — To veste vasi: — Ostro jekló, — In vroča kri.

Iz Slatine. (Ples — smrt.) Naš župan, J. Ogrizek je imel na pepelnico celi dan, noter do večera godbo in ples. Ljudje, ki so v jutru šli mimo k službi božji, so kar postajali in strmeli nad tako brezbožnostjo. Pričakovati bi bilo res v županski hiši najti vzhledno gostilno, a v resnici je kraj, kjer se shaja in zbira vsa sodrga iz okraja. Ko sem slišal o tem plesu, prišla mi je na misel pesem: Le rajaj, le rajaj slepi svet, — Le vživaj, le vživaj grešni med, — Ali eno zapomni: danes vesel, — Da jutre že bodeš prah, pepel. — Vresničilo se je to. Drugi dan je šel hlapec slamo rezat na hlev, padel je na pod ter se takoj poškodoval, da je še tisto noč umrl. Tako že dovolj nesrečen še pa tega usmiljenja ni našel pri gospodarji in gospodinji, da bi na smrt bila mu za dušo poskrbela. Da-si je bilo dovolj časa, nista ga dala spredeti. Enako nečloveško in nekrščansko pustila sta ga tudi pokopati. Še skoraj toplega vrgli so na voz ter zapeljali na pokopališče. Več usmiljenja in ljubezni do človeka se pač gotovo najde med neverniki. Saj pa tudi trdi sv. apostol Pavel: „Ako pa kdo za svoje in zlasti za domače nima skrbi, zatajil je vero in hujši je, kakor nevernik“. Ta revež pa ni prvi, ki ga je zadela nesreča umreti pri tej hiši. Okoli novega leta prišel je bil občinski berač iskat pomoči k županovi hiši. A postavni oče občinskih siromakov pustil ga je v listnjaku in tam je umrl, ali bolje rečeno, zmrznil je v tej hudi zimi v listji. Duhovni pastirji so o njem pa še le zvedeli, ko so ga mimo cerkve peljali na pokopališče. — Kako pa zna krščanska hiša pokazati ljubezen do človeka, posebno do ubogega! Beračica prišla je k taki hiši, kjer je tudi župan. Dolgo so jo imeli boleno v hiši na toplem, o pravem času jo dali prevideti, in ko je umrla, niso je kar zavlekli v grob, marveč po krščanski in človeški navadi so jo lepo pokopali. Še sv. mešo so najeli za njo k pogrebu. Tak gospodar je pravi župan, ki daje lep zgled, ne pa, da daje pohujšanje celi sosesci; to je prava županska hiša, ki odpira vrata v resnici pomoči potrebnim, ne pa taka, ki je vedno najrajši le tistim na stežaj odprta, ki pijancujejo, debelo za vino dajejo in premoženje zapravlajo.

Iz Ostrožnega pri Celju. (Spomin vrle žene) Kako uro hoda od prijaznega mesta Celje dospé uljudni potnik v vas Ostrožno. Ta vas je nastopila z novim letom zares žalostno leto. Oglasila se je tu bela žena, neizprosljiva smrt v 14 dneh štirikrate. Med drugimi poko-

sila je tudi nepozabljivo posestnico in soprogo že nad 30letnega vaškega predstojnika Frančeta Šorna, drago nam mater Frančisko Šorn. Luč sveta je zagledala ta blaga žena l. 1831. v ravno tej vasi. Ko je dvajseto leto dekliške dobe nastopila, začne že se za njo drugo življenje. Skrbni oče Jurij in pridna mati Urša dali so svojo ljubljeno hčerkko mlademu Frančetu za ženo. Pa tudi v tem stanu se je rajna zares vrlo obnašala. Pretrpela je vse težave tega stanuin je, kolikor mogoče, složno in mirno s svojim možem živila. Bila je ranjka tudi skrbna mati. Izmed treh sinov je najstarejši Jože profesor v Ljubljani, srednji Jurij pa posestnik blizu očetovega doma. Kar pa je rajna žena najbolj želeta, namreč, da bi še mogla tretjega in najmlajšega sina preskrbljenega videti, v tem jej ni bila sreča mila, kajti zapustiti ga je morala kot dijaka šestega razreda latinske šole. Ranjka je bila na dalje pridna in skrbna gospodinja, vrla Slovenka, zraven pa prava pobožna kristjanka, vneta za čast božjo, zato pa se tudi ni bala smrti. Previdena s sveto popotnico, je dne 21. prosinca zvečer ob 8. uri mirno v Gospodu zaspala. Solze domačih in drugih bližnjih so očitno kazale, kako prijubljena je bila ta žena v celi župniji.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kolikor se vidi doslej, nima še grof Taaffe v drž. zboru večine za-se in težko, če jo še dobode, kajti gg. poslanci so razdeljeni v tako različne stranke, da skoraj ni mogoče misliti, na kaj, na katere reči bi se strnili v svoji večini za vlado in to, kar hoče ona doseči. No toliko je gotovo: če grof Taaffe ne spravi večine vkupe — Taaffe, ki mu je lehko biti dnes konservativnemu, jutri pa že liberalnemu, tedaj pač ne dobi več nihče vkupe večine v tem novem drž. zboru. Na vsak način dobimo pa torej novo vlado in — nove volitve in Bog zna, kake da bodo potlej, brž vse poprej, kakor proste. — Drugo leto začne se nova doba za Dunajsko mesto, ko bode za celo mesto le eden, veliki mestni zastop in volitve v leta novi zastop izvršé se že kmalu, kakor je podoba, že v tem poletji. — Predsednik višje dež. sodnije v Gradci, stari vitez Waser je dobil od ministra za pravosodje precej dolg nos zavoljo svojega ukaza, da ne smejo c. kr. sodniki voliti mož, ki niso za stari liberalizem t. j. za jude in njih nemške repové. Ne vemo pa, bode-li pri njem to kaj izdalo; kakor ga mi poznamo, bode to težko. — Kakor sodimo iz drž. volitev na Koroškem, ne smejo tamošnji Sloyenci obupati. Če tudi še sedaj niso zmagali, vendar se vidi, da se slov. ljudstvo čedalje bolj zavéda svoje pravice in to daje upanje, da zmaga v kratkem, gotovo že

pri prihodnjih volitvah. Nemškutarija se je ondi že pač globoko zarila. — Na Kranjskem je pač že skrajni čas za to, da se postavijo trezni možje zoper malo lepo pisavo, ki se vdomačuje v tamošnjih slov. listih. V resnici, grdo se piše v nemških listih, ki so pri nas v službi nemškutarije, toda še grše se piše — v Ljubljani in to v imenu rodoljubja. — Kar zadeva slov. Primorje, izlasti pa glavno mesto Gorico, upamo, da bode poslej manj kričanja v „Novi Soči“, pa zato več dela, posebno na to, da se popravi škoda, ki je za slov. ljudstvo nastala vsled dolge razprtije pri slov. rodoljubih. Nič pa ne vemo, če bode to mogoče. — Lepo znamenje za to, da so slov. rodoljubi v Trstu složni, je izvolitev J. Nabergoja v drž. zbor; kakor eden mož so vsi stali za-nj in zato je zmagal, če so tudi Italijani na vse kriplje delali zoper njega. — Iz Istre prihaja tožba zoper tožbo gledé na silo, katero je delala ital. stranka nasproti hrv. volilcem. Ni dvoma, da se ovrže izvolitev dr. Vergonettija. — V Dalmaciji so se volitve ravno izvršile; in je gotova v kmečkih skupinah zmaga na strani hrv. stranke. — Iz Hrvaške ni poročil, pa tudi menimo, da ni posebno veselih reči tam doli, dokler je ta „narodna“ stranka na vrhu. — Kolikor se sodi, postane v resnici kardinal Samastra ogerski primas, v Pešto pa mislimo, da ne pojde, ampak ostane v Ostrogonu, če tudi s tem ne vgodi ogerski vladi. — Po celi Ogerski so obhajali 15. dan marcia v spomin ustaje leta 1848. No to vam je lepo! — Kam da se obrnejo poljski drž. poslanci, ali na stran nemškoliberalte ali na stran konservativne stranke, to še ni gotovo, toda najbrž na stran, katero si izvoli grof Taaffe.

Vunanje države. Papež Leon XIII. so prelepo pismo poslali avstrijskim škofom, ko so zborovali v zadnjem tednu na Dunaji. — V Rimu je na smrt zbolel Jerome Napoleon, tisti, ki je imel pravico na cesarsko krono francosko, ko bi kedaj mu jo kdo ponudil. Bil je svoje dni sovražil sv. cerkev, sedaj pa je prosil za sv. zakramente umirajočih. — Italijanski delalci, ki so brez zasluzka, imajo v praznik sv. Jožefa veliko zborovanje v Rimu, ali kaj jim bode to pomagalo, ko ni dela v celi državi! — Francoski katoliki čejo se postaviti zoper pogubne postave, ki jih kuje sedanja vlada zoper katol. cerkev, po robu ter ne gledajo zanaprej več na to, ali bode to rodbini prejšnjih francoskih kraljev po volji ali ne. To je modro, kajti tudi le-ta rodbina ni bila vselej hvale vradna, kar se tiče sv. cerkve. — Anglija ni še dognala postave, vsled katere se pomnoži vojno brodovje, da-si je za-nj ondi velika potreba. — V Berolinu, glavnem mestu Nemčije, je umrl dr. Windhorst, mož polen sv. vere in vrl zagovornik sv. cerkve v nemškem

drž. zboru. Cesar Viljem je poslal na njegovo rakev lep venec v znamenje, da spoštuje v njem pravega državnika in katolika. — Rusija je pretrgala pogajanje s sv. očetom Leonom in tako ne bode še v kratkem imenovanih več škofov, da-si jih je v Rusiji velika potreba. — Pravi se, da ruski minister za zunanje zadeve, grof Giers, nima več zaupanja pri caru in da vzame zato že v kratkem slovo. — V Srbiji se je izpremenilo ministerstvo in izmed prejšnjih pride pa nekaj za poslanike v glavna mesta tujih držav, torej tudi brž ko ne na Dunaj. — Turčija ima sitnobo z roparji, ki so vdrli v Crnogoro in le-ta tirja odškodnino od turkov, ker turske gospiske niso roparjem tega zabranile, da si bi bile lehko. — Iz Afrike se piše, da angleški vojaki ne samo ne odidejo iz Egipta, ampak še le prodirajo globlje v deželo. — V Ameriki so vojske in sicer v Chili, kjer so ustajniki premagali vladne armade in bode torej vladni, republikanski vladni, treba odstopiti, toda veliko je vprašanje, če bode prihodnja boljša od nje. — V severnih deželah Amerike zdi se jim že preveč naseljenih tujcev in branijo se jih že sedaj s silo; izlasti Italijanov niso več veseli. Prišlo je v Chicagi že do kravivih pretepo vsled tega. Ali kaj čejo Italijani doma, kjer ni dela, za to pa tudi ne zaslužka?

Smešnica 12. „Gospod“, toži Smolétov Jurij župniku, „gospod, dajte mi pomoči! Žena mi jo je potegnila iz doma in noče priti več k meni!“ „No“, odvrne mu župnik, „le idi ponjo in daj ji lepo besedo, pa te uboga“. „Oj“, odmaje Jurij, „nič ne pomaga pri njej. Vse sem že poskušal, iz prva sem jo prosil, potem pa sem jo stepel, pa še le noče priti“.

Razne stvari.

(Praznik sv. Jožefa.) Mil. knezoškof so se povrnili v nedeljo v noči z Dunaja ter imajo dnes, na praznik sv. Jožefa, varuhu sv. katoliške cerkve in posebej štajarske dežele, slovesno službo božjo v stolni cerkvi v Mariboru.

(V pokojenje.) Poveljnik c. kr. vojaštva v Mariboru, glm. grof Wallis, stopi v pokoj ter se preseli, kakor slišimo, v Gradec. Kdo da stopi na njegovo mesto, to še nam ni znano.

(Ormoško učit. društvo.) Pri občnem zboru v Ormoži, dne 5. t. m. izvolil in konstituiral se je odbor za leto 1891 tako-le: Frančišek Rakuša, nadučitelj pri sv. Bolfenku, prvi-sednik; Anton Porekar, nadučitelj na Humu, njega namestnik; Ivan Jurša, učitelj v Ormoži, blagajnik; Anton Kosi, učitelj v Središči, tajnik; Anton Sivka, nadučitelj pri Sv. Tomažu in Frančišek Vabič, učitelj na Runči, odbornika. Delegatom „Zavez“ ki bode o letosnjih

binkoštih v prelepem Trstu zborovala, izvolili so se: predsednik, podpredsednik in tajnik.

(Občni zbor) okrajne posojilnice, vknjižene zadruge z neomejeno zavezo v Ljutomeru, bode na velikonočni ponedeljek, dne 31. marca v šolskem poslopji ob 8. uri dopoludne. V posvetovanje in sklepanje pridejo: 1. Račun za leto 1890 z določilom o letnem pridobičku in odvezi načelstva zastran tega računa; 2. izločitev društvenikov vsled § 37 društvenih pravil; 3. nadomestenje 5 udov nadzornega svetovalstva; 4. volitev 3 udov v cenilno komisijo.

Ravnateljstvo.

(Vabilo.) Občno zborovanje poddržnice sv. Cirila in Metoda v Šentjurji ob južni žel., bode na prvo nedeljo (Belo nedeljo) po veliki noči, 5. dne malega travna ob 5. uri popoludne pri „Cestnem Joži“ po sledečem obravnavnem vzporedu: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo o društvenih zadevah a) o delovanju, b) o sklepu rečunov, c) razdelitev društvenih vestnikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Vpličevanje letnih doneskov. 5. Posamezni nasveti. Vse p. n. poddržničarje in goste k udeležbi uljudno vabimo; posebno pa se še obračamo do vrlih celjskih čitalniških pevcev, da nas blagovljijo kakor druga leta, tudi letos s svojim pohodom počastiti.

Za odbor podpredsednik: Franc Pisanec.

(Slavna posojilnica) v Konjicah je poslala za dijaško kuhinjo v Mariboru, za Savinjski oddelek, 50 gld. Bog plati!

(Zahvala.) Vč. g. Jožef Flek, dekan v Jarenini, je poslal kn. šk. dijaškemu semenišču v Mariboru nekaj ugodnih reči „za pisanko“ in čast. vodstvo nas prosi zato, naj se vč. gospodu izreče po tej poti javna zahvala za-nje,

(Na sejmu) dne 11. marca pri M. Magdaleni v Mariboru ste bili 802 glavi živine in ji je bila cena visoka. V dolenjo Avstrijo je šlo 24, na gorenji Štajhar pa 46 glav živine.

(Dr. Jož. Poklukar), dež. glavar Kranjski in drž. poslanec za Ljubljano, je vtorek v noči 17. marca po daljšem bolehanji umrl. Ranjci je bil mož stare korenine ter je njegova beseda veljala veliko, izlasti na Kranjskem pa tudi v drž. zboru.

(Zaslepljenost.) Pri lanski volitvi za deželni zbor je posebno agitiral zoper g. dr. Dečka g. Maks Höningman. On je c. kr. častnik v rezervi in ima svojo štacuno v Ljutomeru ter je letos na dan volitve v Ljutomeru od ranega jutra letal po Ljutomeru od volilca do volilca in agitiral zoper g. dr. Dečka. Ker je imenovani štacunar tako silen soyražnik Slovencev, zato pa gredó sedaj tudi Slovenci iz trga in okolice najraji mimo njegove štacune.

(Blaznost.) Dne 13. marca so našli četrt ure na spodnjo stran Šmarija, v potoku še mlado ženo, Marijo Drobinc, doma iz Kor-

pul. Revica je bila zblaznela in je tri dni po prej iz doma šla, v noči, ko je ni nihče zapazil. Na to je bržas pa v vodo skočila. Videl je ni bil od tedaj nihče več.

(Nesrečno žganje pitje.) V torem dne 10. marca šel je Blaž Žveglja, doma v Podgoricah, župnije Sv. Lenarta pri Vel. nedelji, iz Ormoža domov, a ker je bil ves omočen od žganja, pustil ga je njegov tovariš, s kojim sta skupaj šla, v Senežcih pri nekem kolarju ležati. Ali onemu ni bilo za ležanje, vzdignil se je ter jo meril dalje po blatu; ko pa pride do Jirgoličevega mlina, kjer je povodenj ravno nekoliko splav poškodovala, omahnil je ter padel v potok Seanco in je v njem utonil.

(Požar.) Zadnji četrtek, dne 5. marca, je gorelo pri A. Glazerji, posestniku v Sloveniji vesi blizu Ptuja. Njemu je zgorelo stanovanje in vsa gospodarska poslopja pa tudi vsa živila: konj, 7 govedi in 16 svinj. Poleg tega pa se je užgala tudi koča T. Zupaneca in je prišel v tem tudi hlapec André Kampel ob življenje.

(„Vitez Jurij.“) Kakor poroča „Mbg. Ztg.“, pride dne 4. aprila g. Jurij Schönerer in več njegovih tovarišev v Maribor in bode v Götzovi oštariji nemško predavanje te velikoneške gospôde. Se ve, da je naše mesto, ki ima nemškega nacionalca za drž. poslanca, kakor navlašč za to, da se učimo „scagati nad našim cesarstvom!“

(Duhovniške spremembe.) C. g. Jak. Caf, kaplan pri M. Magdaleni v Mariboru, dobil je župnijo sv. Tomaža nad Vel. nedeljo.

Lotrijne številke:

Gradec	14. marca 1891	23, 56, 74, 5, 54
Dunaj	"	19, 70, 54, 17, 31

Zahvala.

Shod zaupnih mož narodne stranke odrazil mi je častno nalogo, da sem prevzel kandidaturo v mestni skupini Mariborsko-Ptujski. Kandidat v tej skupini postavljal se je samo za to, da se konštatuje število narodnih volilcev. Zarad tega in ker mi je bilo v agitacijskem odboru za Celjsko mestno skupino delovati, nisem skliceval v Mariborskem volilnem okraju shodov in se nisem predstavljal č. gg. volilcem. Vendar pa je bila udeležba narodnih volilcev pri volitvi živahna. Prijetna dolžnost mi je toraj, da izrekam č. gg. volilcem, posebno pa še volilcem Središkim, Ljutomerskim in Ormoškim, ki so se brez vsake agitacije, na prosti poziv v naših listih tako mnogobrojno udeležili volitve, ter oddali glas narodnemu kandidatu — meni —, rodoljubno zahvalo! S svojo udeležbo skazali so čast slovenskemu imenu!

V Celji, dne 11. marca 1891.

Dr. Ivan Dečko,

Zateških hmeljskih sadik,

pravih, prodam vsako mero s poroštvo, da gotovo kal poganjajo. Prve vrste Zateške mestne hmeljeve sadike à 7 gld., prve vrste Zateške okrajne hmeljeve sadike à 6 gld. za tisoč komadov. Tudi prevzamem hmelj za prodajo.

A. L. Stein, 1-3
prodajalnica s hmeljem v Zateci, Česko.

Znamenit zasluzek,

ki vedno narašča in dolga leta traja, dobodo izurjene in zanesljive osebe (njihovo dosedanje življenje mora biti neomadeževano), katere priđe z ljudmi pogostoma v dotiko. Dosluženi žendarji in podčastniki imajo prednost. Pisma pod naslovom: G. S. 1891 Graz poste restante.

Gostilna z enim nadstropjem lepo in trdno stavljenja s prostornim gospodarskim poslopjem in hlevi — tudi za vsako drugo obrt zelo pripravna — od Slovenjgradca samo 2 uri oddaljena, ob okrajnej cesti v sredini Št. Iljske župnijske vasi z jako lepim sadunosnim vrtom 1 oral, 6 oralov travnika, 5 oralov njiv, se takoj prostovoljno proda. Vse potrebno se izvē od Josip Kreiner-ja v Št. Ilju pošta Missling.

V najem se daje hiša, nekaj gospodarskega poslopa, lepo dvoře, 1450 m² veliki vrt za zelenjavo in mnogo sadunosnega drevja — malo uro od Maribora — od 1. aprila t. l. za 65 gold. na leto. Od meseca julija t. l. pa se zamore k temu posestvu še drugi del gospodarskega poslopa in 7 oralov zemljišča z lepimi travniki v najem dobiti. Posestvo usoja za vrtnarstvo in mlekarstvo. — Natančna pojasnila daje Ivan Weixl, nadučitelj pri Devici Mariji v Puščavi. Pošta St. Lorenc na kor. žel.

Zateške hmeljeve sadike

najboljše kakovosti, prodaja po nizki ceni hmeljeva prodajalnica

Edmund-a Stern v Zateci. 2-5

Rudeče deteljino seme,

lucernsko, grohorca in vsa druga semena v velikem po najnižji ceni, le pri

J. L. Radwaner, Budapešt.

Ceniki in pošiljatve na ogled brezplačno in franko.

3-3

Služba organista in mežnarja

pri sv. Andreju v Leskovci se s 1. majem t. l. odda. Prošniki naj se oglasé do 15. aprila pri župnijskem uradu.

2-2

Na prodajo!

Seme kapusa (zelja) Brunsviškega naredi ploščnate velike glave, najboljša vrsta za vkisanje $\frac{1}{2}$ kilograma 2 gld. 50 kr., 20 gramov 15 kr.

Peso „Oberndarfsko“, okrogla, velika, da več peres za obiranje, kakor katera druga vrsta 1 kilogram 85 kr.

Pesa „Klumpen“, — dolga velika 60 kr.

Detelja štajarska od predenice očiščena, za kar jamčim, 1 kilogram 70 kr.

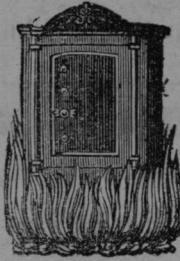
Vsa druga povrtna in cvetlična semena izvanredno po ceni, kakor nikjer drugi priporoča

F. Ogorevc
Brežice, (Rann.)
Cenik na zahtevanje pošljem rad.

Karl Pirch-ova

ključarska delavnica

Maribor, grajske ulice (Burggasse) št. 28
priporoča

proti vlonu in ognju
varne blagajnice,
kakor tudi svoje
škrinjice (kasete)

in proti vlonu zavarovane

ključanice
na najboljši način izdelane,
isto tako **dverne zapore**, brezhrupne,
posebno za **vhodna vrata**.

Vspremište vsakovrstna ključarska dela, strelovode, hišne telegrafe itd. itd.

2-20

Nizka cena. Vestno delo.

Največji uspeh! Poskusite in sodite!

Vničavajoči

TORD-TRIPE

vkonča podgane, miši in krte, ne da bi bila nevarnost za domače živali.

Zavitek à 50 kr. in 1 gld.

A. Cousseau, Traverse Gazzino 5, Marseille.
V Mariboru: Glavna zaloga pri Edvardu Rauscher,
droguistu.

3-13

Oznanilo.

Trpežnejše in cenejše, kakor iz kamena stopnice, oboji za duri in okna, (Thür und Fensterstöcke), pokrovi za dimnike, predstavki za studence, cevi za moste in vodovode, kopanje za svinje, žlebovi za pod v konjskih in kravskih hlevih, vsake vrste tlak za kuhinje, priklete, podstenja; vse to iz znano najboljšega „Judendorfskega portlandcement“ ima v zalogi ali po naročilu in načrtih izdeluje

Jožef Murša,

veleposestnik v Krapju pri Ljutomeru.

Podpisani ima tudi 20 sežnjev izdelanega kamna za „sokel“ iz Viničkih kamnolomov na prodaj. Za vsako reč se da mnogoletno poroštvo. Ceniki na zahtevanje zastonj.

1-3

Gospodarstvena semena,

namreč lucernsko, štajarsko, kozušček itd., vsa travna, poljska in sočivska semena, vsako-vrstne peške in lesne stržene, veliko zalogo cvetličnih semen, zgodnjih in poznih krompirov, poljski mavec, priporoča dobro sortirana pro-dajalnica za semena

1-3

M. Berdajs v Mariboru.

V najem se da zidana hiša z gospodarskim poslopjem v Cerkvenjaku, celo blizu farne cerkve Sv. Antona v Slov. gor. To selo je pripravno za štacunarja in gostilničarja; hiš. štev. je 34. — Več se pojave pri Tomažu Tošu pri Sv. An-draži v Slov. gor.

Posojilnica v Makolah

registrovana zadruža z neomejeno zavezo.

Stanje (Bilanca).

Ime tek.

Inventar	fl. 291.52
Dana posojila	" 117.853.91
Naloženi denar v hraničnicah	" 5.000—
obresti	" 97.50
V poštni hraničnici	" 462.57
obresti	" 22.40
Deleži pri drugih posojilnicah	" 101.—
nevzdignjene dividende	" 31.25
Drž. papirji: maj-renta . . . fl. 1800.—	
1860. srečka	" 1360.—
Zaostale obresti	" 75.70
Prehodni zneski	" 102.51
Nerabljene tiskovine	" 5.68
Gotovina 31. decembra 1890	" 6.543.43
	fl. 133.747.47

Zavezaniosti.

Deleži	fl. 1.636.—
Nevzdignjena dividenda	" 257.93
Hranilne vloge	fl. 119.031.09
" obresti	" 5.253.74
Zadružna zaloga	fl. 5.180.07
Vstopnina	" 276.—
Posebna rezervy	" 303.17
Cisti dobiček	" 305.20
Predplačane obresti	" 1.504.27
	fl. 133.747.47

Makole, dne 30. januarija 1891.

Načelstvo.